

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 235.

✓ Ljubljani, v četrtek 15. oktobra 1891.

Letnik XIX.

Govor dr. viteza Waserja.

Kakor smo včeraj omenili, govoril je eksccclenca Waser, predsednik graškega nadsodišča, povodom nove sv. maše sina deželnega nadsodišča svetovalca Kicka v samostanu Rein naslednji govor:

„V življenju vsakega mislečega človeka so kritični moment, to je, razdobja, ko delajo sklepe, ki določujejo njegovo prihodnje življenje. Tak moment je izvolitev stanú. Srečena je oni, katerega sklepe v takih trenotjih določujeta dva nagiba, kateri more presoditi njim pomen in ima tudi trdno voljo, da njima ostane zvest. Ta dva nagiba sta izražena v besedah: vera in domovina.

Srečen — pravim — je oni, kateremu vera, hči nebeška, kaže življenja pot, in kateri, navdušen njenega duha, celo svoje življenje njej daruje.

Vsakdo mora spoštovati versko prepričanje svojega bližnjega, in še danes visoko čislajo onega duhovnika, ki najvišje zapovedi, ljubezni do bližnjega, ne nosi samo na ustnicah, temveč kot apostol mirú delavno sega v socialno gibanje.

V sedanjem času javna morála ni na jednaki stopinji s kulturnim napredkom in realistiško stranjo življenja, katero vsi več ali manj posnemamo; tem tolažilnejše pa je, da se najdejo možje, ki se povzdignejo nad čutno stvarstvo in si morejo ohraniti tudi idejale.

Duhovnik ima tudi dolžnosti do domovine. Bog, oče človeštva, je položil v naša srea nekaj blažilnega, kar nas veže na dom in sorojake, kar pa nam tudi velevala, da ljubimo domovino in ji služimo.

Služabnik krščansko-katoliške vere, ki je kot vera ljubezni postala svetovna, ohrani si domovinsko ljubezen le s tem, da izvršuje svojo vzvišeno službo, ne da bi jo porabil za politične namene in se udeleževal političnih strankarskih bojov, ki prouzročujejo opozicijo in z osebo tudi po nji

zastopano stvar potisnejo v ozadje. Duhovnik, ki se bojuje za politične namene in hrèpeni po politični oblasti, ne more koristiti cerkvi in njenim pravim koristim, pač pa mora, kakor kaže izkušnja, škoditi veri.

Mi živimo v dóbi splošnjega vrenja med narodi in njihovih razbrzdanih strastij. Morda bodo naši potomci modrejši, kakor smo bili mi, morda uvidijo, da se lahko sporazumejo s svojimi sodržavljani, ne da bi se prepirali o prednosti rabljenega jezika, in da morejo ljubiti svojo domovino in sorojake, ne da bi zaradi te ljubezni s hujskanjem rahljali vezi pravnega reda in žalili svoje rojake. K temu more duhovnik mnogo, prav mnogo pripomoči, če s svojo požrtvovalno in velikodušno udanostjo, osobito pa z vzgledom uči, da se z javno moralo pospešuje splošnji blagor.

Upam in želim, da bode novomašnik vedno visoko držal in zvest ostal do konca življenja zastavi, katero je danes razvil; upam in želim, da bode po izročilu tega častitljivega samostana in po vzgledu svojih duhovnih sobratov z besedo in dejanjem učil sloge in ljubezni do bližnjega vse one, kateri bodo izročeni njegovemu verskemu vodstvu, in da jih ne bode vzpodbujal k prepiru in boju. V tej nadi kličem mu „živio“.

Da je eksccclenca Waser, slaven politik iz stare liberalne šole, iz srea govoril liberalcem ne gledé na njihovo narodnost, je jasno, kajti besede njegove so merile na „klerikalne“ časnike in one duhovnike, ki se poslužujejo državnih političnih pravic.

So ljudje, in tudi med nami jih je mnogo, ki trdijo, duhovnik naj deluje le v cerkvi, tam naj pomirja s prosečo besedo politične stranke in z moralnimi propovedimi vlija blažilno olje v razburkane valove političnega boja in gibanja. Te vrste politik je tudi graškega nadsodišča predsednik, dasiravno ne taji „blažilnega vpliva krščanstva na razbrzdane strasti“. Te besede so jako lepe v teoriji, v praksi, v vsakdanjem življenju, v sedanjem vrenju in ki-

penju med narodi pa je velik razloček med teorijo in dejanskimi razmerami. Waser in z njim mnogi trdè, da vera sama nema ničesa opraviti s politiko. A to ravno je krivo mnenje, katero smo že večkrat pojašnjevali in pobijali. Prva in najsvetejša blaginja narodova je vera, in o verskih vprašanjih obravnava in sklepa se v deželnih in državnih zborih. Iz tega pa izvira za duhovnika sveta dolžnost, da po svoji moči vpliva na izvolitev takih poslancev, ki so v resnici katoliški možje in kot taki uneti za pravi napredek ljudstva. Če torej v kakem volilnem okraju kandidujeta dva kandidata, eden odločno liberalne stranke, drugi katoliški mož, ki pa goji ljubezen do ljudstva in ima tudi sposobnost koristiti svojim volilecem in deželi sploh, ali naj tedaj duhovnik molči, če ga vprašajo za svèt, ali naj na leci ponavlja le besede: „Otročiči ljubite se med seboj!“ Ne, duhovnik je dolžan in ima pravico tudi izven cerkve porabiti svoj vpliv v pravo korist prebivalstva, kajti naš idejal katoliškega duhovnika ni služnost ruskega popa.

Ko je prejšnja liberalna večina ločila šolo od cerkve, ko so bili duhovniki pod žandarmerijskim nadzorstvom, ko je hvalisala in priporočala civilni zakon kot idejal itd., ali naj je tedaj duhovnik na leci le molčal o tem in svaril ljudi: „Predragi moji, le molčimo in bodimo zadovoljni z vsem, ker o političnih stvareh mi ne smemo govoriti itd.“

In če pri nas političen nasprotnik, in če je duhovskega stanú, razširja in priporoča v slabem, protiverskem duhu pisane časnike, ali naj molčimo in mu še slavo pojemo? Kdor je toliko slep, da ne loči barv, in toliko zloben, da slabo blago priporoča kot dobro iz same nagajivosti, kakor pri nas delajo nekateri „najemniki“ in ne duhovni pastirji, to pač zasluži, da odkrijemo njegovo dvomljivo „rodoljubje“ in mu odprèmo oči.

Istina je in ostane, da duhovnik ne sme biti gluhi in slep za vse javne dogodke, ker s tem ne koristi ne domovini, ne cerkvi.

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„Tega ne bode storil, prepošten je!“ dé Tobija.

„Pošten, dà! A tudi katoličan je in verjame duhovnikom. Na vsak način ga moramo obvarovati vpliva duhovnikov!“

„Gotovo; duhovniki nam več škodujejo, nego vojne čete in za našo stvar so njih posredovanja nevarnejša od pušk.“

„Ali se propovedovanj bojiš?“

„Jaz ne, a mnogo jih je, ki se bojé pekla.“

„Tudi Peter je iz tistih; mislil sem že večkrat, da sem premagal njegove verske nazore, a varal sem se. In vendar je izvrsten voditelj, kojega si na vsak način moramo obvarovati!“

„Gotovo, a kako?“

„Povedati mu moraš, da je nevesta pala zopet v roke Angležev. Sicer pa bodem sam skrbel, da bo vedno pri nas.“

„In vikarij?“

„Ne bodemo ga k Petru pustili.“

„Čujte, gospod“, dé Hoppy, „pomagal vam bodem, ker naša osveta to zahteva; a vi si morate izmisliti dobro bajko, s katero bodemo prevarali Petra.“

„Nič ložjega, nego li to“, dé učenjak ter mu začne praviti, kaj naj pové Petru, da se je diplar čudom čudil takej izumljivosti.

„Vi ste izvrsten mož!“ vsklikne diplar.

„Mož, ki bi ubogi Irski rad ohranil voditelja“, prosto odgovori učenjak. „Jutri zvečer pridi v Limerick v hôtel Moorov. Peter bode pri meni. Rečeš, da prihajaš iz Tipperary. Pazi, da se ne izdaš, da sva danes skupaj bila. Žalostnim obrazom in glasom povedal bodeš žalostno novico; drugo oskrbim jaz. Ako nato „kralj noči“ ne postane rujoveč lev, imenujem naj se največji tepec.“

Šla sta nazaj proti gozdu, kjer sta se ločila. Doktor je to noč le malo prespal; predno pa se je bil vlegel, napolnil je več stekleničic z ognjeno tekočino.

Ob 10. uri prinesel je pismonoša liste in časnike; skoro v istem času vstopil je Peter. Bil je čisto izpremenjen; brado si je bil odstrigel, suknja mu je bila od spredaj odprta in je kazala snežno-

belo batistno srajco. Nosil je čevlje z debelimi podplati, a lične oblike; očali sta mu viseli v obojnici čez prsi. Na glavi je imel majhen klobuček s širokim, črnim trakom. Imenoval se je nečaka doktorjevega pod imenom: Jan Murray, ter je prišel iz Amerike občudovat krasne pokrajine na obalah Irske.

„Izbornó, ljubi nečak, ste se napravili“, vsklikne doktor; „najostrovidnejši zasledovalec ne slutil bi, da se pod to obleko skriva irski rodoljub, zarotnik. Samo prežalostno so držite, Amerikanec mora biti bolj živ, ognjevit, strasten. Spomnite se, da moramo Firebranda oprostiti, ne pa gledati, kako ga bodo obešali.“

„Vedno mi je v mislih, doktor! — a spominam se tudi teh-le stekleničic, katerih vsaka pomeni požar; spominam se samokresov, pušk, nožev, mečev, sekir, ki so jih sinoči glavarji vsled mojega povelja prinesli iz globine pri Limericku, in bojim se, da bode osvobojenje jetnikov prouzročilo nova zločinstva.“

Doktor se zasmije.

„V resnici se mi zdi, da ste premehkosrčen; Angleži so 100 Ircev napadli, ki so prosili kruha, ter jih pometali v luknje, kjer so tedne in mesece v največji bédi in muki pričakovali, kdaj jih bode

Družba sv. Cirila in Metoda.

Pokrovitelji

po § 4, ki so vplačali vsaj po 100 gl.

1. Mariborska posojilnica.
2. Banka „Slavija“.
3. Andrej Zamejle, stolni kanonik v Ljubljani.
4. Simon Pogačar, umir. c. kr. voj. oskrbnik v Ljubljani.
5. Dr. Pavel Turner, zasebnik na Dunaji.
6. Luka Svetec, deželni poslanec, posestnik itd. v Litiji.
7. Dr. Josip Vošnjak, deželni odbornik v Ljubljani.
8. Ivan Murnik, cesarski svetnik, deželni odbornik v Ljubljani.
9. Tomo Zupan, gimn. profesor, konzistorijalec v Ljubljani.
10. Dr. Lovro Vidrič, odvetnik v Zagrebu.
11. Jakob Hren, c. kr. deželni sodni svetnik v Celovcu.
12. Ivan Vilhar, hišnik in mešan v Ljubljani.
13. Franc Ks. Souvan, veletržec v Ljubljani.
14. Dr. Jarnej Zupaneč, predsednik not. zbornici v Ljubljani.
15. Ivan Velkovrh, tovarnar, mestni odbornik v Ljubljani.
16. Anton Žlogar, kurat na ljubljanskem Gradu.
17. Dr. Josip Srnec, odvetnik, deželni poslanec v Celju.
18. Celjska posojilnica.
19. Mihael Vošnjak, državni poslanec v Celju.
20. Andrej Jurec, veletržec na Ptui.
21. Franc Kalister, veletržec v Trstu.
22. Ivan Šabee, veletržec v Trstu.
23. Mnsgr. Anton Hrovatin, č. kanonik v Trstu.
24. Savinjska posojilnica v Zalcu.
25. Ivan Plantan, c. kr. notar v Ljubljani.
26. Gospa Ivana Kalister, soproga veletržeca v Trstu.
27. Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani.
28. Franc Kotnik, veleposestnik na Vrhniki.
29. Mnsgr. prof. Andrej Einspieler, č. kanonik v Celovcu.
30. Ormoška posojilnica.
31. Oroslav Dolencec, mestni odbornik v Ljubljani.
32. Jurij Jan, častni kanonik in dekan v Dolini v Istri.
33. Anton vitez Vlece, graščak v Podgradu v Istri.
34. Dr. Ivan Svetina, gimn. profesor v Ljubljani.
35. Maks Vršec, zasebnik v Celju.
36. Mestna občina v Idriji.
37. Josip Zelenik, posestnik pri sv. Urbanu poleg Ptuja.
38. Jakob Fon, župnik v Kredi.
39. Vas Smartno pri Litiji.
40. Župnija St. Lambert.
41. Dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru.
42. Martin Držar, župnik v Preski.
43. Andrej Kalan, stolni vikar v Ljubljani.
44. Litijске in Smartinske Slovenke I, po zastopnici gospej Terezi Svetčevi.
45. Dr. Fran Celestin, vseučilišni profesor v Zagrebu.
46. Ivan Nep. Resman, načelnik železnične postaje v Nabrežini.
47. Jakob Gruden, vpokojeni župnik v Turjaku.
48. Dr. Fran Munda, odvetnik in posestnik v Ljubljani.
49. Ivan Volk, kapelan na Trebelnem.
50. Slovenski bogoslovci centralnega semenišča v Gorici.
51. Župnija Zagorje ob Savi.
52. Gospica Vekoslava Koblar-Jeva v Litiji.
53. Anton Zarnik, posestnik in trgovec v Krtini.
54. Litijске in Smartinske Slovenke II, po zastopnici gospi Ljudmili Roblek-ovi.

Vodstvo

po volitvi v VI. veliki skupščini v Kameniku, dne 23. jul. 1891.

1. Proemestnik: Tomo Zupan, gimn. profesor, konzistorijalni svetnik, član c. kr. dež. šol. sveta Kranjskega, vodja deškega semenišča »Alojzijeviske«, mestni odbornik Ljubljanski itd. Izvoljen 1. 1890.
2. Dr. Dragotin vitez Bleiwels pl. Trsteniški, primarij deželne bolnišnice, član c. kr. deželnega šolskega sveta, deželni poslanec, mestni odbornik itd. L. 1889.
3. Dr. Ivan Dečko, odvetniški kandidat, deželni poslanec, tajnik »Slov. društva« itd. v Celju na Štajarskem. L. 1889.
4. Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru, deželni poslanec itd. na Koroškem. L. 1889.
5. Ivan Hribar, ljubljanski častni mešan, glavni zastopnik banke »Slavije«, dež. poslanec, mestni odbornik itd. L. 1890.
6. Matej Močnik, učitelj v p., odbornik »Vdovskega podpornega društva« in »Narodne Šole«. L. 1891.
7. Ivan Murnik, cesarski svetnik, deželni odbornik, član c. kr. deželnega šolskega sveta, tajnik kupčijsko-obrtne zbornice, mestni odbornik itd. L. 1891.
8. Podpredsednik: Luka Svetec, c. kr. notar, deželni poslanec, posestnik itd. v Litiji. L. 1890.
9. Dr. Ivan Tavčar, odvetnik, deželni poslanec, mestni odbornik itd. L. 1890.
10. Blagajnik: Dr. Josip Vošnjak, dež. odbornik, član c. kr. dež. šolskega in zdravstvenega sveta itd. L. 1891.
11. Andrej Zamejle, stolni kanonik, konzistorijalni svetnik, član c. kr. mestnega šolskega sveta, predsednik I. Vincencijeve konference itd. L. 1891.

smrt rešila; druge so dali obsoditi po neusmiljenih lordih, ki po 77 psov redé z mesom, a ubogemu Ircu ne dadó jedne podzemljice zastonj. Jutri nameravajo obesiti vašega prijatelja, mojega sorodnika Firebranda in po zidih jetnišnic razobetiti 10, 20, 30 mrličev, vaših rojakov — in vi, vi imate usmiljenje ž njimi?!

„Ne izgovarjam jih in priznavam, da so brezsrčni lopovi; — ali pa imamo pravico —“

„Da se branimo?“ dostavi doktor. „Mislim, da imamo ne le pravico, marveč tudi dolžnost! Ako pa mislite, da je boljše, da podavijo nedolžne; ako se bojite, da bi ne kalili radosti častivrednim lordom — treba le, da velite, ubogali vas bodo!“

„Naj bo, kakor hoče, moja želja je in bode vsedgar, da jih osvobodim!“ dé odločno Peter; dokazal bodem, da vém svoje dolžnosti spolniti!“

Nato mirno dé doktor: „Prosim, prečitajte one časopise in povejte mi, ako je novega; mej tem imam nekaj izgotoviti!“

Peter čita: „Lord Pilferer in gospa Ophelija napravila sta v svoji palači v Londonu sijajen ples visoki aristokraciji.“ (Dalje sledi.)

12. Tajnik: Anton Žlogar, c. kr. kurat na Gradu in veroučitelj na c. kr. strok. šoli za lesno industrijo. L. 1889.

Nadzorništvo.

1. Oroslav Dolencec, hišni pos. in svečar, mestni odbornik itd.
2. Franc Povše, ravnatelj v p., dež. in drž. poslanec, mestni odbornik itd.
3. Franc Ravnikar, dež. knjigovodja, vlastelin, mestni odbornik, predsednik »Glasbene Matice« itd.
4. Dr. Ivan Svetina, gimn. profesor, prefekt v Alojzijevisči.
5. Ivan Vrhovnik, trnovski župnik.

Razsodništvo.

1. Andrej Kalan, stolni vikar, urednik »Domoljuba«.
2. Dr. Alfonz Moše, odvetnik, posestnik itd.
3. Dr. Franc Munda, odvetnik, hišni posestnik itd.
4. Ljudovik Ravnikar, deželno-sodišni svetnik v p. itd.
5. Dr. Jarnej Zupaneč, predsednik not. zbornici, c. kr. notar, hišni posestnik itd.

Družbeni zavodi.

I. Otroški vrtec v Celju.

Voditeljica: C. prednica šolskih sester s. Lidvina Purgaj.
Vrtnarica: S. Vincencija Lah.
Škofijski nadzornik: Ivan Krušič, knez.-vlad. duhovni svetnik, gimn. profesor.
Družbeni nadzornik: Dr. Ivan Dečko, deželni poslanec, prvomestnik Celjske podružnice.

II. Otroški vrtec pri sv. Jakobu v Trstu.

Voditelj: Mihael Kamuščič, vodija družbene šole.
Vrtnarica: Antonija Nadlišček.
Škofijski nadzornik: Franc Sila, kapelan pri sv. Jakobu.
Družbeni nadzornik: M. Mandić, prvomestnik Tržaške moške podružnice, deželni poslanec itd.

III. Slovenska štirirazredna osnovna šola pri sv. Jakobu v Trstu.

Katehet: Franc Sila, duhovni pomočnik pri sv. Jakobu.
Voditelj-učitelj: Mihael Kamuščič.
Učiteljica: Jospina Delkin.
Učitelj: Ivan Kiferle in Fran Deleott.
Nadzornika: Ista.

IV. Otroški vrtec v Rojanu ali na Greti pri Trstu.

Voditelj: Mihael Kamuščič.
Vrtnarica: Irma Fabijani.
Škofijski nadzornik: Tomo Thaler, župnik v Rojanu.
Družbeni nadzornik: Dragotin Martelanec, prvomestnik podružnice sv. Cirila in Metoda na Greti.

V. Otroški vrtec v Pevmi pri Gorici.

Vrtnarica: Viktorija Kavčič.
Škofijski nadzornik: Fran Košuta, prvostolni kanonik, dekan itd.
Družbeni nadzornik: Dr. Anton Gregorčič, bogoslovski prof., dež. in drž. poslanec, prvom. Goriške moške podružnice.

Družba podpira:

VI. Otroški vrtec v Podgori pri Gorici.

Vrtnarica: Ema Pehani.
Škofijski nadzornik: Ivan Filipič, dekan, župnik.

Pristavek: Po natisnjenem »Imeniku« se je 4. oktobra 1891 ustanovila »Šentpeterska ženska podružnica« — prva ženska v Ljubljani. Prvomestnica je gospa dr. Zarnikova, podpredsednica gospa Trček, zapisničarica in blagajničarica vrtnarica Justina Lavrič. Družbenic ima že nad 90.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. oktobra.

Notranje deželo.

Reforma davkov. Nemškimi liberalnim listom že ne ugaja reforma pridobnine, ki jo je napovedal finančni minister. Seveda židom ni prav, če bi se bolj obdačili večji podjetniki. Da bi se pa stvar zavlekla, so zvití liberalci že našli sredstvo. Izdali so parolo, da se vsi davki morajo hkratu reformovati. Nadejajo se namreč, da bi skupna reforma davkov že zadela na take težave, da bi vse pri starem ostalo.

Decentralizacija državnih železnic. Vojni minister Bauer se je odločno izrekel proti decentralizaciji državnih železnic. V poljskem klubu je zaradi tega velika nezadovoljnost. Poljaki že dolgo časa zahtevajo decentralizacijo in je vlada Poljakom v tem oziru dala že neke obljube. Vladi Poljaki pač ne bodo odrekli podpore, če tudi ne bodo vse šlo po njih volji. Da je upor Poljake kaj nemilo dirnal, mi radi verjamemo, kajti bili so že vajeni, da se jim v vsem ustreže.

Tirolsko. Kmalu bodo na južnem Tirolskem dopolnilne volitve za deželni zbor, ker so prejšnji italijanski liberalni poslanci odložili svoje mandate. Kakor znano, zaključil se je bil deželni zbor, ko je imelo priti na dnevni red vprašanje o administrativni razdelitvi dežele. Taki razdelitvi se upirajo nemški konservativci in pa vlada. Poslednja je preverjena, da Italijanom ni zaupati. Če bi se dala italijanskemu delu dežele večja samostojnost, dala bi se le Italijanom priložnost, da bi boljše razširjevali irredentske ideje. Nemški liberalci so pa v tem vprašanju igrali neko čudno vlogo. Odločiti se niso hoteli na nobeno stran. Skrivaj so celó hujskali Italijane, da naj le zahtevajo razdelitev dežele. Liberalcem je ugajalo, da so Italijani konservativcem delali situosti. Kakor se kaže, bodo pri novih volitvah zmagali konservativni Italijani, kateri niso tako pretirani, kakor liberalni, in so pred vsem dobri Avstrijci.

Češko. »Przegląd«-u se poroča iz Prage, da bode vlada deželnemu zboru predložila predloge o volilni reformi in razdelitvi okrajev. Pokazati hoče odločno voljo, da hoče izvesti vse zakone, ki se tičejo sprave, naj se Mladčehi še tako upirajo. Da vladi volje ne manjka, tudi mi ne dvomimo, ali drugo vprašanje je, kje bode dobila potrebno dve-

tretjinsko večino, kajti če štáročeli se na bodo upali glasovati za vse predloge.

Ogersko. Poslanec Ugron je interpeloval vlado, zakaj se tako dolgo ne imenuje novi primas. Nadalje je hotel vedeti, je li res, da v Rimu nočejo potrditi za to mesto nadškofa Samassa, in če je zlasti res, da vlada hoče v tem oziru odjenjati, kar bi bila tuda pravic ogerskega kralja. Iz te interpelacije je pač razvidno, da je Madjarom veliko lažje na tem, da bi nadškof Samassa postal primas. Od njega pričakujejo, da bode najbolje pospeševal madjarizacijo.

Vnanje države.

Italija. Kakor je znano, bil je v Rimu shod pod predsedstvom Menottija Garibaldija, na katerem so zahtevali, da se odpravi član 1. državne ustave in pa garancijski zakon. Konservativen rimski list na to opaza, da se v Italiji ustava ne izvršuje, kajti na mnogo njenih članov se ne ozirajo. Tako je samo na papirju član 28., po katerem se sveto pismo, molitveniki in katekizmi smejo izdajati le z dovoljenjem škofovim. Proti določilom članov 35. in 43. volita zbornici svoje kvestorje. Član 62. daje pravico poslancem in senatorjem, govoriti v francosščini, ali vendar se noben francoski govor v zbornici nikoli ne sliši. Člen 76. govori o narodni gardi, ki se je že davno odpravila. Pa tudi član, ki določa, da je katoliška cerkev državna vera, je že dejanski odpravljen. Odpravili so se vojaški duhovniki, vojakov več ne silijo hoditi v cerkev, uvel se je civilni zakon in sedaj hočejo uvesti še ločitev zakonov. Čemu torej odpravljati član, ki faktično že tako nič ne velja. Seveda drugače je z garancijskim zakonom, katerega odstraniti že čast zabranjuje vladi in zbornicam.

Rusija in Italija. Ruski minister Giers, ruski veleposlanik Vlangali in pa italijanski ministri predsednik Rudini so bili tudi v Monzi, kjer je kralj Umberto v sprejel ruskega ministra vnanjih zadev. Ta shod diplomatov pač ni brez vsega pomena. Če tudi se ni sklenila nobena pogodba, vendar se je govorilo o raznih vprašanjih. Giers je gotovo poizvedoval, kako stališče zavzame Italija v bolgarskem in sploh v vzhodnem vprašanju, in o namenih trodržavne zveze. Razni listi sodijo, da je je ta shod bolj ukrepil mir. V Parizu pa najbrž tega shoda neso veseli, ker sedaj vedó, da se Rusija ni nikakor še odločila za Francoze, temveč hoče biti v prijateljstvu z vsemi državami do odločilnega trenutka. Še le tedaj se bode pokazalo, če se Francozi ne varajo, računajoč na Ruse.

Rusija. Te dni se je v Rusiji praznovala stoletnica, ko je Katarina II. zaukazala, da imajo vseučilišča pravico dajati doktorstvo zdravilstva. Doktorji zdravilstva bili so sicer že prej v Rusiji, ali take naslove je dajal medicinski kolegij, ki je pa bil le administrativna oblast. Ta kolegij je za doktorje imenoval zdravnike, ki so že več let zdravili. Vseučilišča so v Rusiji ravno sto let dajala doktorstvo zdravilstva, kajti sedaj bodo ta naslov odpravili in bodo uveli doktorstvo za posamične medicinske znanosti, kakor je to že na ruskih fizično-matematičnih in jezikovno-zgodovinskih fakultetah, ki dajo doktorstvo za vsako znanost posebe. Sedaj doktorstvo ne bode potrebno za zdravnike sploh, temveč za tiste, ki bodo hoteli predavati na velikih šolah.

Balkanska zveza. V Srbiji se je osnovalo društvo, ki ima namen, delati na to, da se sklene balkanska zveza. To društvo bode na razne načine skušalo prepričati Balkance, da je taka zveza potrebna. Glavna načela, na katerih bi se zveza osnovala, bi bila: varstvo samostojnosti, skupno gojenje narodnih koristij, narodna in verska enakopravnost. Stvar je na videz lepa ali ni izvršljiva.

Nemčija. Smrt hitro pobira nemške vladarje, ki so bili pri ustanovitvi novega nemškega cesarstva. Virtemberški kralj je že deveti. Nov virtemberški kralj v svoji proklamaciji na narod omenja, da se hoče držati pogodb, ki so se sklenile ob zjedinenju Nemčije. Nekaterim berlinskimi listom to ne ugaja in mislijo, da bi bil kralj moral zagotoviti, da se hoče držati nemške ustave. Ustava namreč sega dalje, nego omenjene pogodbe. Iz dotičnih pogodb pred vsem ni prav jasno, kdo ima pravico do cesarske krone, dočim ustava jasno določa, da je cesar vsak vladajoči pruski kralj.

Izvirni dopisi.

Z Gorenjskega, 13. oktobra. Zavrnitev in popravke.) »Slov. Narodu« se je poljubilo v dolgem uvodnem članku z dne 6. t. m. zavijati in zlorabiti moje pravdo in izjavo v tožbi »Slov. društva« in vredništva »Rodoljuba« proti meni v svoje in svojih pristašev strankarske namene. Ker sem dotični list le slučajno v roke dobil in površno prebral, ne morem vseh ondi nakopičenih neresnic in zavijanj na drobno zavračevati, k čemur mi tudi manjka časa in volje. Le na kratko zavrnem nekatere trditve in zvižaje, da ne bodo mislili priprosti čitatelji, da res odobrujem početje »Slov. društva« in »Rodoljuba«; kajti razsoden človek itak vé, pri čem da je stvar.

Člankar izvaja iz moje izjave, da sem z njo preklical svoje očitno in premišljeno govorjene besede proti slabim, veri in cerkvi sovražnim listom sploh in nekemu posebej (ne imenovavši katerega z imenom), v katerem pa se je zadetega čutil „Rodoljub“; o kakem društvu pa sploh niti govora ni bilo.

Istina pa je taka-le: Ko je dr. Tavčar, zastopnik tožnikov, ovolal tožniku neugodno pričevanje mnogobrojnih prič z obeh strani, iznimši morebiti jedinega njihovega „prijatelja“, ki s svojim rogoviljenjem, ovaduštvom in toževanjem vznemirja skoro celo faro, tako se je zatekel k poravnavi, češ, da sebi in svoji stranki zmanjša neizogibno blamažo, ter je brzo napisal znano izjavo in jo ponudil po dr. Mošetnu tožencu, čakajočemu izida tožbe pred sodiščem, če jo hoče sprejeti in s tem narediti spravo in poravnavo s tožnikom, kar se je tudi zgodilo.

Da z isto ničesar nisem preklical, lahko izprevidi vsakdo, kdor hoče pošteno misliti, zmisel more le ta biti: „S svojim govorom nisem hotel nikogar žaliti; ako sem pa koga nehoti žalil, rad prekličem vsako žaljenje. Ker pa po svojem prepričanju nikogar žalil nisem, tudi nimam ničesar preklicati, kajti govoril sem le golo resnico, če tudi „Rodoljubu“ neljubo.“

Vsaj tako sem si jaz tolmačil od g. dr. Tavčarja ponujano mi izjavo. Da bi bil s tem odobral početje „Rodoljuba“ (o „Slov. društvu“ itak nebelega niti najmanjšega govora ni bilo), ter ga pohvalil kot dober, „časti vreden“ list, temu javno in odločno oporekam, ker sicer bi zatajil večna nepremisljiva načela katoliška, ki velevali cerkvi in njenim predstojnikom čast in spoštovanje skazovati, ne pa jih pred ljudstvom grditi in psovati, kar je skoro vsakega lista „Rodoljuba“ poglavitno opravilo.

Jako se torej moti člankar in njegovi somišljeniki, da sem jaz s svojo izjavo svedok njihovemu proti katoliški cerkvi napravljenemu rovarskemu početju ko tpoštenemu in čast vrednemu. Sem svedok, da, a le o njih sofisticnem zavijanju resnice; svedok o njih naivnosti, ko mislijo, da sem z izjavo svojo pravično sodbo o slabih listih preklical; svedok, da zvest ostanem krščansko-katoliškim načelom do svojega zadnjega dihleja, in da se, če treba, tudi človeške obsodbe ne bodem bal v spoštovanju te zvestobe, da si božje ne nakopljem.

Onim pa, ki se veselijo te „zmage“, končno stavim ti-le vprašani:

1. Kdo je zmagal, ali oni, ki moledujejo za mir in spravo, ali pa oni, komur se ponuja mir in sprava?

2. Komu je vsekana rana: ali onemu, ki pobesi orožje, ali pa onemu, ki mu orožje pobere?

G. Jakelj.

Blaza Potočnika slavnost in 25-letnica „Narodne čitalnice“

v Št. Vidu nad Ljubljano.

II.

Pri obedu so se kmalu začele vrstiti napitnice; prvi napije čitalniški predsednik gosp. I. Jovan z napitnico:

Današnji dan je za naš Št. Vid velicega pomena. Petindvajsetletnico naše „Narodne čitalnice“ praznujemo in se srčno veselimo, da je to narodno naše ognjišče prebilo toliko let in vršilo svojo nalogo takó vrolo.

Pri tem se pa spominjamo tudi pokojnega njegovega ustanovitelja — dobrega Blaža Potočnika — katerega je vsa naša fara takó spoštovala in ljubila, da smo mu sploh rekli: „Naš gospod oče“.

Te dve slovesnosti pa ravno danes venča še tretja, in ta je: god Njegovega veličanstva našega presvetlega cesarja Frančiška Jožefa I.

Mal narod smo in nepremožen, a v ljubezni in udanosti do svojega premilega vladarja nas ne more noben narod prekositi. Saj je ravno On zdrobil železne spone, v katere je bil vkovan naš narod; On je izrekel veličastne besede: „Ravnopravnost vsem narodom“.

Zato se ga pa radi spominjamo pri vsaki priliki: posebno pa še danes, v dan njegovega godu, kipé iz naših hvaležnih src vroče prošnje proti nebu: Našega blazega očeta, premilostnega cesarja Frančiška Jožefa I. nam dobrotni Bog živi in ohrani še mnoga leta! Živio!

Nato je napil č. g. Peterca fari šentviški in slavnostnemu govorniku č. g. Babniku, a ta je za-

hvalivši se, napil prirediteljem današnje slavnosti in odboru čitalničnemu. Č. g. Gnjezda je napil rokodelskemu stanu, kateri ima baš v tej fari mnogo-brojno zastopništvo, in čast. g. župniku Malovrhu. Deželni poslanec in odbornik g. dr. Vošnjak v daljšem govoru poudarja važnost cerkvenega petja. Gospod nadučitelj Žirovnik nazdravi došlim gostom in č. g. Peterca pevskemu zboru in njega pevovodji. Gosp. Drenik se zahvaljuje v imenu ljubljanske in šišenske čitalnice in „Glasbene Matice“. Čast. gosp. Peterca nazdravlja č. g. Gnjezdi, predsedniku ljubljanskega rokodelskega društva, ki je tudi te dni praznoval 25letnico svojega delovanja; g. Drenik g. Valenti, kateri je pél pri otvorjenju šentviške čitalnice, hišni gospodinjini in gđ. Miklavčičevi, navzoči zastopnici slovenskih učiteljic. Č. g. župnik Malovrh je nazdravljal svojim faranom; č. g. Peterca vsem slovenskim gospodarjem in gospodinjam, nadalje zjedinjeni Sloveniji, deželnemu odboru kranjskemu itd. G. dr. Vošnjak zahvaljuje se v imenu „Pisatelj-skega društva“, deželnega odbora, družbe sv. Cirila in Metoda ter nazdravlja tukajšnji čitalnici, da jo Bog ohrani in da se razvijaj v prosep narodne izomike! V daljšem izvrstnem govoru napil je muzejni kustos g. A. Müller lepi kranjski deželi in njenemu veri, domovini in cesarju udanemu narodu, ter poudarjal, da narod najlepše časti svoje zaslužne može s tem, da po njih vzgledu varuje svojemu narodu njegove stare pravice.

Mej tem so došle razne brzojavke in pozravi: Sarajevo. V nedeljo slavite spomin vrlega Blaža Potočnika. — V duhu sem pri Vas in iz tu-jine kličem: Slava njegovim čestilcem!

Franc Tisal.

Kostanjevica. Tebi, pesniku ljubezni, domovine — Večna slava! Spomin večni! — Da tvoje rodoljubje diči naše sine — Našemu rodu napočili dnevi srečni!

Bralno društvo.

Ljubljana. Pevcu doma, vzornemu rodoljubu, plemenitemu duhovniku, „gospodu očetu“ nevenljiva slava! Živeli čestilci!

Karlin.

Zagorje. Povodom 25letnice kličeta podpisani društvi: Živio, vro vstrajno do 50letnice! — Ustanovitelj pa trikratna „Slava“!

„Zagorski Sokol“ in bralno društvo.

Kamnik. Tisočero slavo kličejo spominu Blaža Potočnika izpod divnih kamniških planin

Volčič, Novak, Stefančič.

Ljubljana. Ob 25letnici kličemo buditki naroda: Bog jo živi še mnogaja leta, da krepko nadaljuje delo pričeto pred četrstoletnjem. Slava spominu nje ustanovitelja Blaža Potočnika!

Uredništvo „Slov. Naroda“.

Ljubljana. V duhu smo mej Vami praznujočimi 25letni obstanek čitalnice. Nadaljujte neustrašeno pričeto delo, budite narod še nadalje, kakor doslej. Slava spominu ustanovitelja Vaše čitalnice! Na zdar!

„Sokol“.

Ljubljana. Buditelju slovenskega naroda hvalen spomin, čestilec njegovim slava!

Uredništvo „Slovenca“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. oktobra.

(Odlikovanje.) Gozdarski ravnatelj kneza Schönburg-Waldenbura v Šneperku na Notranjskem, g. Josip pl. Obereigner, je prejel za svoje dolgoletno povspešno delovanje v gozdarstvu vitežki križec Fran Josipovega reda.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega v petek 16. dan oktobra 1891 ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Oznaniša predsedstva. 2. Pravnega in personalnega odseka poročilo a) gledé darilne pogodbe, zadavajoče svet pred deželnim muzejem; b) gledé prošnji pekovske zadrage za povračilo nekaterih stroškov iz zadrugnega imenja. 3. Stavbinskega odseka poročilo a) o določitvi treh stavbinskih črt (Belič na Tržaški cesti, Čaks v Kravji dolini in Lavrič v Kapiteljskih ulicah); b) o razdelitvi J. Perdanovega sveta ob Resljevi cesti na stavišča; c) ob oddaji gradnje kanalov na Marijinem trgu, v Slonovih ulicah itd; d) o razdelitvi severnega dela nekaj Zelnikovega sveta ob novi cesti iz Igrških ulic na Tržaško cesto. 4. Policijskega odseka poročilo a) o prošnji pivovara bratov Koslerjev za dovoljenje napeljave vode iz studencev, izvirajočih v mestnem gozdu Podturnom; b) o prošnji dimnikarskih mojstrov ljubljanskih za zvišanje dimnikarskega tarifa; c) o prošnji nekaterih dimnikarjev tukajšnjih za razdelitev mesta v dimnikarske okraje.

5. Solskega odseka poročilo a) o napravi telovadnega orodja za I. mestno deško ljudsko šolo; b) o predlogu vodstev mestnih ljudskih šol gledé vredbe dotacij za čiščenje mestnih prostorov; c) o nagradah za obrtni pripravljalnici; d) o računu in proračunu šolske delarne na I. mestni deški petrazrednici; e) o dotacijskih računih. 6. Občinskega svetovaleca Josipa Prosenca samostalni predlog za zgradbo brvi čez Gruberjev kanal v Hradeckega vas. 7. Personalna (ustanove, podpore, predujmi itd.).

(Waserjev govor v Reimu) včerajšnja „Tagespost“ tako tolmači, da velja v prvi vrsti „slovenski duhovščini na Kranjskem in Koroškem“. Čemu, vprašamo, lekcija slovenski duhovščini v nemškem samostanu? Sicer pa naj ta izpoved poduči naše radikale, da kranjska duhovščina še ni zatajila svoje narodnosti, pač pa jo bo branila tudi tedaj, ko bo morda marsikateri sedanji radikalec zlezel zopet v nemški tabor.

(Poročil) se je včeraj v Kranju g. Karol Florijan z gospico Terezijo Prevčevco.

(Umrla) je dné 13. t. m. v Gradcu gospa K. Jenko, soproga g. Val. Jenka, c. kr. vladnega svetnika in policijskega ravnatelja v Gradcu, v 62. letu dōbe svoje.

(Iz Gorice) se nam piše: List „L'Unione“ je prenehal izhajati. Škoda za list, ker namen mu je bil, goriške Italijane seznaniti z avstrijskim duhom. Večkrat je nakreal po prstih župana Maurovicha. Slovence je bil list pravičen. Upamo, da se list oživi ob času novih mestnih volitev. Framasonski „Corriere“, kateremu je vrednica židinja, je bil dné 5. t. m. zasežen zaradi članka: „Gli Sloveni si avanzano“. Mej drugim je hotela povedati, da je bil mej drugimi na tukajšnji razstavi odlikovan Slovenec za svojo suho robo. Ali je bil tudi na svetinji nemški napis z zlatimi črkami, kakor v razstavi nad suho robo, tega jaz ne vém. Ta nemški napis je bil pravi „nebodigatreba“, ker so bili odlikovani tudi taki Slovenci, ki so v razstavi pokazali svoj slovenski značaj. Dne 4. t. m. je bila razstava slovesno zaključena; vseh obiskovalcev je bilo 41.109. Gorica bode morala priložiti nekaj tisočakov za pokritje stroškov, in to je prav, ker vsa glorijska je bila laška. — Trgatev je končana, le škoda, da gre most na Ogersko, odkoder ga dobivamo nazaj kot pristnega tokajca. Neka družba Adamov in Izakov ga je samo v goriški okolici nakupila nad 5000 hektolitrov; mi pa bomo morali piti „petiot“.

(V karmeličanskem samostanu na Selu pri Ljubljani) storili sta danes — v god sv. Terezije, zavetnice karmeličanskega reda — slovesno obljubo sestro Ivana Avberšek in Marijana Reiterer. Prevzvišeni gospod knezoškof so ob 8. uri darovali sveto mašo. O tej priliki sta prvič pela nova zvonova, ki sta bila včeraj v stolp obešena.

(Darilo.) Kranjsko ribiško društvo je o priliki svojega razida darovalo 28 gld. 42 kr. tukajšnji Elizabetini otroški bolnišnici.

(Izpred sodišča.) Kakor smo omenili, zaprli so dné 25. junija t. l. blagajnika pri okr. bolniški blagajnici v Ljubljani, Josipa Geclja, zaradi izne-verjenja; vsega skupaj je na razne načine izneveril 1721 gld. Včeraj se je vršila obravnava; Geclj je priznal vsa poneverjenja in bil obsojen na dve leti težke ječe, poostreno vsak mesec s postom, in da mora povrniti blagajnici vso škodo in plačati stroške kazenske obravnave.

(Letošnja jesen) je nenavadno gorka, dokaz temu so mnoga drevesa, ki poleg sadu poganjajo nov cvet. Danes pa nam je prijatelj s Sv. Katarine poslal zrelo jagodo.

(Za četrto porotno obdobje) v Ljubljani imenovan je predsednikom porotnemu sodišču deželnega sodišča predsednik g. Fr. Kočev ar, njemu namestnikoma deželnega nadsodišča svetnik g. Albert Levičnik in svetnik deželnega sodišča g. Karol Pleško.

(Groznol) Pravosodni minister je premestil okr. sodišča pristava g. Iv. Okretiča iz Pazna v Sežano in gospoda A. Tentorja iz Sežane v Lošinj. Graško „Tagespost“ pa silno kolje, da v vladnem listu „Wiener Zeitung“ stoji slovenski Sežana in ne „Sessana“, ter pravi, da je s tem pravosodni minister prekoračil svoj delokrog, ker sicer sme premeščati uradnike, a ne samovoljno premenjati imen. Grof Schönborn se je gotovo ustrašil stare tete.

(Slovesne samostanske obljube) sta naredila frančiškana-bogoslovca br. Matej Vidmar dne 4. in br. Kazimir Vajdič dné 11. t. m. v Gorici.

Telegrami.

Trst, 14. oktobra. Iz Aten se poroča, da so odpustili in zaprli več uradnikov na Akropoli, ker so tajnim kupcem prodali več dragih starin.

Zader, 14. oktobra. Dne 4. in 9. t. m. je bil grozen nalive na otoku Braču. Mrtvi ste dve osebi, več živine je končane, opustošeni so travniki, vinogradi, polja in ceste.

Dunaj, 14. oktobra. C. in kr. avstrijska eskadra, ki ima sedaj vaje ob dalmatinskem obrežju, obišče tekom t. m. Grško.

Dunaj, 15. oktobra. Državni zbor: Predsednik naglašja, da so v zadnji seji bili predružačeni volilni listki, štirje od nenavzočih poslancev. Poslovni red pa ne podaje nobenega sredstva proti temu, ker se je to mislilo kot nemogoče in se v resnici tudi še ni prigodilo. Predsednik izreče odločno grajo in obžalovanje, da mu poslovni red ne dá pomočka za primerno cenzuro. (Pohvala in ploskanje.) Poslanec Schneider izjavi: Obžalujem, da sem bil poklican k predsedniku in nisem mogel agitirati, da bi moj kandidat dobil še šest glasov, ki so mu manjkali. Bil je poklican k redu zaradi trditve, da zbornica diskretuje parlamentarizem in da ni ljudski, temveč zastop klik. (Velika vznemirjenost, pohvala na skrajni levici.) Hohenwart zavrne trditev, da so bila imena popravljena v sporazumu s poslanci. Schlesinger in Gessmann zagovarjata Schneiderja in ostro napadata infamne časnike. (Velik nemir.) — Poslanec Plener poudarja, da je potrebna taka prememba poslovnega reda, da se v bodoče kaj podobnega ne bode moč moglo prigoditi. Predlaga, da se

zbornica izreče, da pritruje predsednikovemu ukoru. Madejski v imenu poljskega kluba iz vsega srca pritruje predlogu Plenerjevemu. Po dolgi debati vsprejel se je Plenerjev predlog s 159 proti 9 glasom. Mladočehi in knez Liechtenstein neso glasovali.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—209)

Tuji.

12. oktobra.

Pri **Malléu**: Röthel, trgovec, in gd. Löy, iz Kočevja. — Stoček, potovalec, in Berger, trgovec, iz Brna. — Schweiger, zobozdravnik, iz Ljubljane. — Schwarz iz Grada. — Scaja iz Florencije. — Patzelt, fotograf, iz Banjaluke. — Richter in Pilz, zasebnika, iz Warnsdorfa. — Dirmin, zasebnik, z Reke. — Pontini iz Milana. — Naeke, potovalec, iz Toplice. — Sovarnik iz Prage. — Miarola, trgovec, iz Trsta. — pl. Striegl, trgovec, iz Budimpešte. — Schuldes, trgovec, iz Monakovega.

Pri **Stonu**: Reisano, uradnik, iz Trsta. — pl. Carro, pisatelj, iz Grada. — Prohaska, graščak, z Reke. — dr. Srebre, odvetnik, iz Brežic. — Vidmar, župnik, iz Žirov. — Cukiati iz St. Gotarda. — Skofič iz Mengša. — Bizjak, trgovec, iz Trnovega. — Murgel s soprogo iz Gorenjskega. — Göbel in Klapper, potovalec, z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Schwarz, drd., iz Grada. — Pri **južnem kolodvoru**: Homan, zasebnik, iz Železnikov. — Rojce, župnik, iz Šmihela. — Kos, klobučar, iz Boh. Bistrice. — Kopper, uradnikova soproga, z nečakinjo, iz Celovca.

Vremenske sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
14	7. u. jut.	73 85	13 6	sl. sever	jasno	0-00
	2. u. pop.	73 71	21 0	zm. zapad	del. jasno	
	9. u. zveč.	73 89	16 2	sl. zapad	oblačno	
Srednja temperatura 16 9°, za 5 1° nad normalom.						

Na prodaj je po nizki ceni
dobro ohranjen
klavir
v Ljubljani, Stari trg št. 21, II. nadstropje na desno. (1411) 3-3

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Odvetnik
DR. IVAN DEČKO,
deželni poslanec, ud ravnateljstva južno-štajerske hranilnice in posojilnice v Celju itd.
odprl je pisarno v Celju
v hiši gospé Noll-jeve, Rotovške ulice (poleg nemške cerkve). (1424) 3-1

Žrebanje danes zvečer ob 8. uri!
Velika
loterija praške razstave.
Glavna dobitka (4)
100.000 gl.
50.000 gl.
priporoča
J. C. Mayer.
Srečka 1 gl. Srečka 1 gl.

Razpis službe.
Pri južno-štajarski hranilnici v Celju oddaje se provizorična in v slučaju tudi stalna
služba tajnika
z letnim plačilom 600 do 900 gl. po pogodbi.
Prošnjik za to službo mora izkazati, da je v računo- in knjigovodstvu dobro izurjen ter zmožen v slovenskem in nemškem jeziku uradovati in dopisovati.
Terja se nadalje izkaz dozdanjega vzglednega življenja in popolno zdravje ter kavecija do visokosti letnega plačila.
Prošnje naj se vložijo najdalje do konca t. m. pri ravnateljstvu južno-štajerske hranilnice. (1426) 2-1

Dunajska borza.

Dne 15. oktobra.
Papirna renta 5%, 16% davka 91 gl. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka 91 " " "
Zlata renta 4%, davka prosta 108 " 90 "
Papirna renta 5%, davka prosta 102 " 35 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl. 1013 " "
Kred tne akcije, 169 gl. 282 " 75 "
London, 10 funtov strl. 117 " 40 "
Napoleondor (20 fr.) 9 " 30 "
Cesarski cekini 5 " 57 "
Nemških mark 100 57 " 62 1/2 "

Dne 14. oktobra.
Ogerska zlata renta 4% 104 gl. — kr.
Ogerska papirna renta 5% 100 " 75 "
4% državne srečke l. 1854. 250 gl. 134 " 75 "
5% državne srečke l. 1860. 100 gl. 146 " 50 "
Državne srečke l. 1864. 100 gl. 181 " — "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4% 96 " 50 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2% 100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gl. 185 " — "
St. Genois srečke, 40 gl. 61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gl. 20 gl. 50 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gl. 16 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gl. 19 " 50 "
Salmove srečke, 40 gl. 59 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gl. 48 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl. 152 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2830 " 75 "
Akcije južne železnice, 200 gl. sr. 104 " — "
Papirni rubelj 1 " 22 "
Laških lir 100 45 " 50 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:
4% gališke propinacijske zadolžnice.
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.
Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev
se dobi z jedno
promeso zemljiško-kreditnih srečk
à 1 1/2 gl. in 50 kr. kolek.
Žrebanje že 5. novembra!